

Dziedzina: Sztuki Plastyczne
Dyscyplina: Sztuki Użytkowe
Wydział Architektury Wnętrz i Scenografii
Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu
al. Marcinkowskiego 29 60-967 Poznań

piotr.machowiak@uap.edu.pl

Recenzja

dzieła habilitacyjnego, dorobku twórczego, dydaktycznego i organizacyjnego Pana dr. Krzysztofa Zalewskiego, zatrudnionego na Politechnice Śląskiej w Gliwicach, napisana w związku z postępowaniem habilitacyjnym w dziedzinie sztuk plastycznych, w dyscyplinie artystycznej – sztuki projektowe, wszczętym przez Centralną Komisję ds. Stopni i Tytułów.

Zleceniodawca recenzji

Recenzja została sporządzona na podstawie decyzji Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów zawartej w piśmie BCK-VII-L-6911/17 z dnia 06.09.2017 roku o powołaniu mnie w skład komisji habilitacyjnej z funkcją recenzenta w postępowaniu habilitacyjnym w dziedzinie sztuk plastycznych, w dyscyplinie artystycznej – sztuki projektowe dr Krzysztofa Zalewskiego. Postępowanie habilitacyjne przeprowadza Rada Wydziału Architektury Wnętrz i Scenografii Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu.

Otrzymana dokumentacja

W wersji papierowej otrzymałem materiały w postaci czterech oddzielnych albumów zawierających autoreferat, dorobek twórczy, dorobek dydaktyczny, zestawienie dorobku oraz piąty album zbiorczy w wersji angielskiej.

Ponadto otrzymałem zapis w wersji elektronicznej zawierający wniosek habilitacyjny, dane osobowe habilitanta i kopie: dowodu osobistego, dyplomu magisterskiego, dyplomu doktora.

Dane o kandydacie

Pan Krzysztof Zalewski posiada tytuł doktora inżyniera architekta. Jest zatrudniony na Politechnice Śląskiej w Gliwicach, na Wydziale Architektury w Katedrze Teorii, Projektowania i Historii Architektury.

Pracę magisterską obronił w 1997 roku na Wydziale Architektury Politechniki Śląskiej w Gliwicach.

W 1997 r. zatrudniony został na stanowisku asystenta w Katedrze Architektury i Metodyki Projektowania na Wydziale Politechniki Śląskiej w Gliwicach, jednocześnie rozpoczynając Studia Doktoranckie.

W 2004 r. uzyskał stopień naukowy doktora nauk technicznych w zakresie architektury i urbanistyki. Tytuł rozprawy doktorskiej : „Wspomaganie komputerowe w tworzeniu przestrzeni architektonicznej. Analiza wpływu zastosowania technologii informacyjnej na kształtowanie i użytkowanie obiektu architektonicznego”. Promotorem pracy był prof. dr hab. inż. arch. Adam Lisik.

Na stanowisko adiunkta został mianowany w 2005 roku - początkowo w Katedrze Projektowania i Nowych Technologii w Architekturze a obecnie w katedrze Teorii Projektowania i Historii Architektury.

Praktyka zawodowa: W latach 1997-2004 pracował w biurze projektowym na stanowisku asystenta projektanta a później projektanta. Od 2005 r. prowadzi autorską pracownię projektową.

Ocena autoreferatu

Autoreferat składa się z dwóch głównych części. Pierwsza podzielona jest na jedenaście grup tematycznych zakończonych konkluzją. W rozdziałach tych autor odnosi się głównie do własnej drogi rozwoju osobowości, twórczości projektowej i metodologii pracy na tle zmian zachodzących we współczesnej architekturze. Teksty są uzupełnione zdjęciami wybranych realizacji projektowych.

Druga część przedstawia dzieło pt. *Abstrakcja i Narracja – Medium Tworzenia Wartości Kulturowo – Technicznej i Aury w Architekturze* (zapewne przypadkowo w tym miejscu autoreferatu - str. 23 w tytule zabrakło ostatniego wyrazu, nie bacząc na to przytaczam tytuł z pierwszej strony autoreferatu).

Treścią dzieła są dwa projekty:

GE Customer Experience Center w Bielsku – Białej oraz Komplex Biurowy "Aquarium" w Gliwicach.

We wstępie autoreferatu będącym niejako mottem czytamy „(...) *postawa twórcza zmienia się pod wpływem nabywanej wiedzy i doświadczeń. Światopogląd, w tym metody twórcze, są ich rezultatem.*” Interesujące, w tym kontekście, jest odczucie autora, że "architektura to czasownik, a nie rzeczownik".

Pierwsze fascynacje sztuką i architekturą autor zawdzięcza częstym wizytom w galeriach sztuki, muzeach i zabytkowych obiektach. Pasja jego ojca do malarstwa i muzyki przyczyniły się do rozwoju jego wrażliwości na sztukę. Czytamy: „*Był to początkowo odbiór na poziomie emocji - atmosfery, dzieł i wzniosłości, mistyki*

przestrzeni.” Stopniowo zdawał sobie sprawę z istnienia w sztuce czegoś więcej, zwłaszcza w sztuce współczesnej „Refleksja na poziomie poznawczym – odkrycie intelektualnego podłoża wszelkich działań w sztuce i poczucie zrozumienia, a także spójności i zbieżności wielu dziedzin twórczości artystycznej, pozornie niezwykle od siebie odległych – przyszła później.”

Studia na Wydziale Architektury Politechniki Śląskiej dały Panu Zalewskiemu, jak sam twierdzi, podstawy warsztatowe i świadomość konieczności poszukiwań twórczych.

Szczególną rolę przypisuje wiedzy teoretycznej, która stała się ważnym elementem w procesie poznawczym i podstawą działań twórczych. Z racji dziedzictwa kulturowego Śląskiej Szkoły Architektury w procesie dydaktycznym dominowała tradycja modernistyczna. Również w tym duchu w pierwszym okresie studiów kształtowały się poglądy młodego studenta. W okresie późniejszym zaczął doceniać bardziej humanistyczną wizję architektury. W toku studiów kilkakrotnie brał udział w międzynarodowych warsztatach projektowych. Dyplom magisterski pod kierunkiem prof. Adama Lisika obronił z wyróżnieniem, a za całokształt wyników i działalności w czasie studiów otrzymał nagrodę rektora „Najlepszemu spośród absolwentów”.

Okres pierwszej pracy był dla młodego architekta czasem konfrontacji idei wyniesionych z uczelni a panującym wówczas trendem postmodernistycznym: *„W rzeczywistości biura projektowego zetknąłem się także z przeciwstawnym podejściem do przestrzeni i kształtowania architektury, opartym na postmodernistycznej, formalistycznej wizji architektury, skupieniu na scenografii architektonicznej - detalu, cytowaniu elementów historycznych”.*

Rozbieżności te, jak ocenia autor, umocniły jego przekonanie o konieczności budowania własnych poglądów opartych na konfrontacji teorii z praktyką, jak również zdały sprawę z powiązań architektury ze stanem społeczeństwa. W tym miejscu, prowokując, można stwierdzić, że to twórca powinien być kreatorem rzeczywistości i wpływać na społeczeństwo, a nie odwrotnie.

W dalszej części rozważań o współczesnej architekturze autor ustosunkowuje się do roli mediów elektronicznych w projektowaniu. Widzi w nich możliwości wyrażania idei współczesnej architektury, zrywającej z dotychczas obowiązującymi dogmatami. Współczesne koncepcje nazywa architekturą wydarzenia, której cechą są zmienność płynność i efemeryczność.

Zainteresowania mediami elektronicznymi rozwinął w pracy doktorskiej traktującej o problematyce architektury cyberprzestrzeni oraz o kształtowaniu przestrzeni za pomocą tych mediów.

Metody twórcze, które stosuje autor są zbieżne z ogólnie przyjętymi zasadami: *„Własnym wkładem w metodologię pracy jest inspiracja koncepcją tzn. architektury wydarzenia wynikająca ze stosowania mediów elektronicznych czego rezultatem jest*

(...) myślenie o przestrzeni wnętrza i zewnątrz jako przestrzeni ciągłej, spójnej – konceptualnie płynnej”.

W 2005 roku Pan dr Zalewski zakłada własną działalność projektową. Jego firma posiada obecnie w swoim dorobku ponad sto projektów i realizacji. Imperatywem ideowym działalności twórczej jest misja na rzecz podnoszenia stanu świadomości społeczeństwa i jego wartości kulturowych w sferze ładu przestrzennego i estetyki najbliższego otoczenia. Symptomatyczny i godny naśladowania jest jego stosunek do niewielkich tematów projektowych. Zdaniem autora są one bardzo ważne i często niedoceniane. Celnie określa to zjawisko przytoczony cytat: „ (...) *nienawiść i frustracja tego (polskiego) narodu biorą się stąd, że żyje on na co dzień w agresywnej przestrzeni publicznej”.*

Autor jest również aktywny w sferze działalności popularyzatorskiej. Często uczestniczy w dyskusjach, debatach, wygłasza prezentacje autorskie.

Jest laureatem ok. 30 nagród i wyróżnień. Bierze udział w wystawach krajowych i zagranicznych oraz konkursach architektonicznych.

Od 2011 roku dr Zalewski rozszerza swoją działalność dydaktyczną prowadząc zajęcia na kierunku Architektura Wnętrz. Projektowanie wnętrz traktuje jako uzupełnienie architektury o wartości humanistyczne odwołujące się do sfer zmysłów, emocjonalności, psychiki ale również do kodów znaczeniowych zawartych w dorobku kulturowym społeczeństw.

W metodologii działań projektowych i dydaktycznych autor szczególnie ceni narracje – w rozumieniu spoiwa procesu projektowego, w którym istotne jest pytanie „dlaczego?”. Wielowątkowość procesów twórczych wymaga umiejętności syntetyzowania składowych - tych głównych i pobocznych, wymaga również myślenia esencjalnego umożliwiającego hierarchizowanie na rzeczy nadrzędne i podrzędne. Jestem przekonany, że habilitant doskonale wykorzystuje założenia teoretyczne w praktyce projektowej i dydaktyce.

Dzieło wskazane

Zgodnie z wymogami wynikającymi z art.16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki roku autor wskazuje osiągnięcie artystyczne.

Tytuł osiągnięcia: Abstrakcja i narracja – medium tworzenia wartości kulturowo – technicznej i aury w architekturze. W skład dzieła wchodzi realizacje projektowe:

Kompleks biurowy *Aquarium* w Gliwicach oraz GE Customer Experience w Bielsku-Białej.

Pierwszym z wskazanych projektów jest Kompleks Biurowy *Aquarium* w Gliwicach.

Zakres projektu obejmował przebudowę historycznego budynku dawnej willi Neumana, rozbudowę o nowy budynek oraz przeprojektowanie otaczającego parku. Zespół biurowy był projektowany z przeznaczeniem na biura Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji.

W 2015 roku zrealizowana została przebudowa istniejącego obiektu wraz z otaczającym terenem, nowy obiekt czeka na realizację.

Opis projektu jest stosunkowo krótki - dotyczy koncepcji: skupia się na założeniach ideowych, pomija zagadnienia związane z jego realizacją i odbiorem społecznym.

W warstwie ideowej podstawowym celem projektu jest umiejętne balansowanie pomiędzy historią a współczesnością. Autor w interesujący sposób zaznaczył współczesną ingerencję w obiekt historyczny. Nie zmieniając zasadniczo pierwotnej bryły budynku nadał jej nowy wymiar poprzez użycie białej barwy. Budynek został „ubrany od stóp do głów w jednolity biały strój”. Efektem tego działania jest pewnego rodzaju abstrakcja zmieniająca rzeczywistość w iluzoryczność.

Odnosi się wrażenie, że oglądamy makietę lub fotorealistyczną wizualizację - zwłaszcza w kontekście naturalnego krajobrazu.

Projekt wewnątrz jest formalną kontynuacją idei odmaterializowania przestrzeni. Biel dominuje również wewnątrz budynku. Białe są ściany, sufity, stolarka drzwiowa i okienna, a także konstrukcja schodów. Żelazna konsekwencja nie została zachowana w przypadku podłóg i mebli, które posiadają naturalną barwę drewna. Zapewne z tego powodu oddziaływanie emocjonalne wewnątrz nie jest już tak silne jak w przypadku elewacji.

W kontraście do kątów prostych, które charakteryzują budynek historyczny, rzut nowego pawilon ukształtowany jest za pomocą miękkich, łukowych linii. Pawilon jest transparentną owalną bryłą. Elewacje są całkowicie szklane, a od strony wewnętrznej na całej wysokości zaprojektowana została siatka z geometrycznym rytmem prostokątnych elementów. Światło słoneczne mapuje cień tych elementów do wnętrza tworząc wrażenie zmienności. Jak widać na wizualizacjach autor kontynuuje motyw barwny – wszystkie stałe i ruchome elementy wewnątrz są białe. Koncepcja kompleksu biurowego jest dopełniona kompozycją odśrodkową układu parkowego, wyrażoną okręgami odchodzącymi od centrum, którym są obiekty kubaturowe.

Autor w przemyślany i konsekwentny sposób kontrastuje historię ze współczesnością. Umiejętnie uwypukla kody znaczeniowe kojarzone z płynnością, przezroczystością i czystością wody, która w tym projekcie jest inspiracją konceptu architektonicznego.

Drugim wskazanym projektem jest wewnątrz wystawiennicze dla firmy General Electric. Projekt został zrealizowany w 2014 roku na powierzchni ok. 1000m² w nowopowstałym oddziale tej firmy w Bielsku-Białej.

Celem tej inwestycji była prezentacja produktów dorobku firmy GE w branży energetycznej stąd nazwa: Customer Experience Center. Projekt koncepcyjny, jak zaznacza autor, opierał się na wcześniej zdobytych doświadczeniach badawczych związanych z multimediami w architekturze. Habilitant przedstawia dwa projekty koncepcyjne wraz z wersją wybraną do realizacji.

Osnową koncepcyjną projektu było wplecenie niematerialności warstwy multimedialnej w materialne środowisko przestrzeni wystawienniczej. Koegzystencja tych środków przekazu wykorzystana została w dwóch projektach koncepcyjnych. Pierwsza z nich nazwana „DNA Paths”, druga „Catwalk”. Do realizacji wybrano zmodyfikowaną tzn. okrojoną wersję koncepcji „DNA Paths”.

Rozwiązania przestrzenne uwzględniają szeroki program funkcjonalny, obejmujący obok głównej przestrzeni wystawienniczej, strefy towarzyszące tj. relaks i wypoczynek oraz miejsca spotkań. Poszczególne strefy zgrupowane zostały w następujących po sobie „ wyspach” tematycznych.

Układ kompozycyjny tej otwartej przestrzeni opiera się na płynnych liniach tła architektonicznego, miękkości form mebli i kontraście „twardych” prostopadłościennych form urządzeń technicznych będących meritum wystawy. Dzięki płynności linii i zmiennej barwie oświetlenia Autorowi udało się uzyskać efekty, które najlepiej odzwierciedla cytat: *„ We wnętrzu dominuje odczucie zanurzenia użytkownika w odrealnionej – wirtualnej, abstrakcyjnej przestrzeni dzięki czemu widz ma wrażenie unoszenia przy przebywaniu w chmurze. Efekt lekkości i płynności wnętrza uzyskano poprzez konsekwentne użycie koloru białego i jego spotęgowanie poprzez zastosowanie materiałów półprzezroczystych, obłych kształtów oraz zmiennego rozproszonego oświetlenia”.*

Autor budując narrację wokół istoty działań firmy General Electric, która zajmuje się ogólnie mówiąc energią elektryczną, zbudował współzależność pomiędzy płynnością transferu energii elektrycznej a płynnością wnętrza wystawienniczego.

Jedynym, ale znaczącym dysonansem w tym konsekwentnie zbudowanym wnętrzu wstawienniczym, przenoszącym widza w niejako w przyszłość, są wstawione rzeczywiste urządzenia produkcji GE. Formy tych urządzeń są dalekie od wyobrażeń o dizajnie przyszłości. Być może decyzja o pokazaniu tych urządzeń była wynikiem strategii marketingowej, a może brakiem zaufania do wystarczającego oddziaływania multimedialnych. Oceniając realizację tego kompromisowego projektu sądzę, że pierwotna koncepcja projektu konkursowego oparta w większej mierze na przekazie multimedialnym byłaby bardziej spójna formalnie. Niemniej jednak oceniam tę realizację bardzo wysoko.

Oba przedstawione projekty stanowiące dzieło habilitacyjne stoją na wysokim poziomie artystycznym i są przykładem współbrzmienia z metodologią pracy przyjętą przez habilitanta.

Dorobek twórczy

Autor przedstawia do oceny, łącznie z dwoma projektami stanowiącymi dzieło habilitacyjne, dwadzieścia jeden realizacji projektowych obejmujących tematykę związaną z architekturą, architekturą wewnątrz i wystawiennictwem.

Projekty architektoniczne cechuje oryginalność formy wynikająca z analitycznych, studiów kontekstu kulturowego, znaczenia bezpośredniego otoczenia oraz funkcji użytkowej. Przykładem odzwierciedlającym przyjętą metodologię myślenia są między innymi „Ledge House” - dwurodzinny dom w górach oraz dom „Cube 2 Box” powstały w wyniku przebudowy domu jednorodzinnego z lat 70 XX wieku. Są to dwa różne domy, których formy wynikają z szacunku dla tradycji. W pierwszym przypadku jest to twórcze rozwinięcie tradycyjnego budownictwa opartego na wykorzystywaniu miejscowych materiałów budowlanych tj. kamienia i drewna. Autor wykorzystał topografię terenu, doskonale wpisując obiekt w krajobraz.

Drugi dom to tzw. „kostka polska”, która poddana została rozbudowie. Autor w niepretensjonalny sposób powiększył dom o dodatkowe dwie przeciwstawne wobec siebie prostopadłościenną kubatury. Powstała kompozycja przestrzenna jest jednorodna i twórczo rozwija pierwotną prostą bryłę architektoniczną, wpisując się w neomodernistyczny trend w architekturze.

Projekty wewnątrz obejmują działania głównie w sferze obiektów użyteczności publicznej. Wspólnym mianownikiem można objąć trzy wnętrza: *Sfera restauracyjna „Forum” w Gliwicach*, *Sekret Garden w „Silesja City Center” w Katowicach* oraz *Aktywizacja Pasaży w „Magnolia Park” we Wrocławiu*.

Z założenia projekty miały uporządkować i uatrakcyjnić przestrzenie wspólne w tych obiektach. Czy to się autorowi udało? Podobnie jak w większości projektów habilitant i tu chętnie używa „miękkiej linii”. Tymi liniami aranżuje przestrzeń i buduje formy użytkowe. Wprowadza w przestrzeń różnorodnie kształty, komponując je w złożone układy przestrzenne. Istotną rolę odgrywa również kolor, nie są to wyłącznie odcienie bieli – pojawia się zieleń, czerwień, żółć i inne barwy. Natomiast we wnętrzu „Magnolia Park” dominuje warstwa informacji wizualnej oparta o środki multimedialne. Wyświetlana informacja otacza klientów ze wszystkich stron.

Odpowiadając na pytanie o rezultat zabiegów projektowych można powiedzieć, że tak i nie. Tak, dlatego, że założenia projektowe zostały zrealizowane w bardzo interesujący sposób i na pewno wprowadzają nową wartość estetyczną do tych wnętrz. Nie, dlatego, że udają inną rzeczywistość i momentami są agresywne.

W świecie konsumpcji zdominowanym przez marketing i nadmiar informacji wnętrza handlowe są męczące. Moim zdaniem powinno się dążyć do wyciszania atmosfery czyli do odejmowania wszystkiego co zbędne. Te spostrzeżenia dotyczą wyłącznie odpowiedzialnych z strategii marketingowe i w mniejszym stopniu autora projektu. Zgoła inny charakter posiadają wnętrza kompleksu sal audytoryjnych na terenie Politechniki Śląskiej w Gliwicach. W tym przypadku autor definiuje charakter wnętrz posługując się linią prostą i skośną. Linie te, wespół z audytoryjnym kształtem posadzki, tworzą spójną całość kompozycyjną przestrzeni. Użyte materiały i ukształtowanie ścian zapewne przyczyniły się do prawidłowego nagłośnienia sal. Projekty te świadczą o znajomości problematyki związanej z akustyką wnętrz i umiejętności stosowania środków wyrazu plastycznego adekwatnie do funkcji danego wnętrza.

Realizacje wystawiennicze to, oprócz omawianej wcześniej wystawy osiągnięć firmy General Electric, dwa pawilony ekspozycyjne projektowane dla Śląskiego Klastra Dizajnu. Działania w tym obszarze twórczości wymagają przede wszystkim świeżego pomysłu odzwierciedlającego w najprostszym sposobie problematykę wystawy. Pomysły aranżacyjne w obu przypadkach świadczą o zrozumieniu idei wystawiennictwa czasowego.

Warte ustosunkowania są również dwie inne realizacje, które zaliczyłbym do kategorii działań scenograficznych pomimo, że są projektami wnętrz. Mowa o adaptacji biurowca w Gliwicach i modernizacji klatki schodowej w zabytkowej kamienicy. Oba wnętrza sprawiają wrażenie irracjonalności. Silnie oddziałują na stany emocjonalne użytkownika. Zwłaszcza dotyczy to wnętrza biurowego, w którym autor zbudował linią i kolorem iluzję przestrzenne deformujące rzeczywistość.

Przedstawiony dorobek ukazuje wszechstronność działań projektowych. Autor konsekwentnie realizuje założenia ideowe wynikające z przyjętej metodologii pracy. Stosuje różne, wynikające z analizy funkcji i kontekstu przestrzennego środki wyrazu. W pracach Pana Zalewskiego zauważalne jest świadome tworzenie nowych wartości w oparciu o możliwości jakie dają współczesne – elektroniczne narzędzia projektowe. Różnorodność tematyczną projektów scala twórcze myślenie o przestrzeni jako miejscu koegzystencji funkcji i formy w relacji do zastanego kontekstu przestrzennego.

Dorobek dydaktyczny

Działalność dydaktyczną Pan Krzysztof Zalewski prowadzi od 2007 roku na Kierunku Architektura i Urbanistyka i Kierunku Architektura Wnętrz Wydziału Architektury Politechniki Śląskiej. Prowadzi zajęcia na studiach I i II stopnia, jest również promotorem prac dyplomowych oraz pełni rolę recenzenta prac dyplomowych.

Habilitant nie ogranicza działalności dydaktycznej do prowadzenia zajęć. Jest współorganizatorem wielu wystaw prac studenckich organizowanych poza murami

uczelni. Poziom prezentowanych prac studenckich jest wysoki i świadczy o zaangażowaniu habilitanta w proces dydaktyczny. Prace semestralne i dyplomowe są rzetelne, zawierają wszystkie elementy projektu tj. rzuty, przekroje, wizualizacje oraz opisy. Oprócz zawartości merytorycznych atutem projektów studenckich jest ich warstwa wizualna. Niewątpliwy wpływ na wysoki poziom prac studenckich ma doświadczenie zawodowe prowadzącego, wiedza teoretyczna jaką posiada oraz umiejętność przekazu treści w procesie dydaktycznym.

W tomie *Zestawienie Dorobku* habilitant umieszcza wykaz pozostałej twórczości projektowej, publikacji naukowych i popularyzatorskich, udziału w wystawach, nagród za działalność naukową i artystyczną. Autor dokumentuje także uczestnictwo w międzynarodowych i krajowych konferencjach naukowych, przedstawia listę nagród i wyróżnień. Całość materiału jest bardzo obszerna i dowodzi niezwyklej aktywności zawodowej habilitanta.

Konkluzja

Przedstawiony w postępowaniu habilitacyjnym dorobek twórczy, dydaktyczny i badawczy dr. Krzysztofa Zalewskiego jest wybitny pod względem jakościowym oraz ilościowym, a język wypowiedzi jakim posługuje się autor opracowania jest zwięzły i konkretny.

Dzieło artystyczne „*Abstrakcja i Narracja – Medium Tworzenia Wartości Kulturowo – Technicznej i Aury w Architekturze*” nosi wszelkie cechy oryginalności i nowatorstwa, stanowi znaczny wkład autora w rozwój dyscypliny, którą reprezentuje. Na uznanie zasługuje również szeroka wiedza teoretyczna oraz umiejętność jej wykorzystywania w pracy twórczej i procesie dydaktycznym.

Stwierdzam, że dr Krzysztof Zalewski spełnia wymagania zgodnie art. 16 Ustawy o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki z dnia 14 marca 2003 roku, z późniejszymi zmianami.

Mając na uwadze całokształt zaprezentowanej działalności twórczej, dydaktycznej i naukowo badawczej i popularyzatorskiej oraz wartości etyczne jakie reprezentuje dr Krzysztof Zalewski rekomenduje jego osobę Radzie Wydziału Architektury Wnętrz i Scenografii do dalszego procedowania w sprawie nadania kandydatowi stopnia doktora habilitowanego.

dr hab. Piotr Machowiak prof. UAP